

DPS - dům s pečovatelskou službou, domov pro seniory a jejich základní charakteristika, včetně základních pravidel pro přijetí do sociální služby

Dům s pečovatelskou službou není zařízením sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách), ale jedná se o byty ve vlastnictví obce, o nichž také sama obec rozhoduje. To znamená, že přiděluje tyto byty na základě předem stanovených kritérií jednotlivým žadatelům o tento druh bydlení, s nimiž pak uzavírá běžnou nájemní smlouvu. Pro uzavírání smluv k bytům v domech s pečovatelskou službou nejsou stanovena žádná speciální pravidla. Uzavírání nájemních smluv k bytům jako takovým se řídí obecnou úpravou nájmu bytu podle občanského zákoníku.

Byty v domech s pečovatelskou službou, jsou byty v domech zvláštního určení podle ustanovení § 2300 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Pojem bytů v domech zvláštního určení definován není. Přitom se předpokládá, že obyvatelům těchto bytů zvláštního určení **bude poskytována sociální služba** podle § 40. zákona o sociálních službách, tedy **pečovatelská služba**. Tato sociální služba je obyvatelům domu s pečovatelskou službou poskytována na **základě smlouvy** uzavřené mezi konkrétním uživatelem a poskytovatelem sociální služby. Je třeba ale upozornit, že občanský zákoník podmiňování uzavření nájemní smlouvy v domech s byty zvláštního určení, například čerpáním sociální služby, ani nevyklučuje. Přitom je důležité mít na vědomí, že pokud by taková podmínka v nájemní smlouvě byla a nájemce ji nedodržel, nebude možné z tohoto důvodu nájem bytu vypovědět pro hrubé porušení povinností vyplývajících z nájmu, neboť by se o takovou situaci ve smyslu příslušných ustanovení občanského zákoníku nejednalo.

Pod zkratkou „DPS“ lze také myslet domov pro seniory (§49 zákona o sociálních službách) který, na rozdíl od domu s pečovatelskou službou, je jedním ze zařízení sociálních služeb.

System sociálních služeb je postavený na smluvním principu, tj. uzavření smlouvy mezi uživatelem a poskytovatelem sociální služby. Žádný správní orgán či úřad nemá kompetenci ani pravomoc rozhodovat o umístění člověka v zařízení sociálních služeb. Každý může na základě své svobodné vůle požádat konkrétního poskytovatele sociálních služeb o poskytování sociální služby, a po dohodě s poskytovatelem uzavřít smlouvu o jejím poskytování.

Poskytovatel sociálních služeb může v souladu s § 91, odst. 3 zákona o sociálních službách **odmítnout uzavřít smlouvu o poskytování sociálních služeb** pouze, pokud neposkytuje sociální službu, o kterou dotyčný člověk žádá, dále pokud nemá dostatečnou kapacitu k poskytnutí sociální služby dále v případě, že **zdravotní stav osoby, která žádá o poskytnutí pobytové sociální služby, vylučuje poskytnutí takové služby**, přičemž zdravotní stav vylučující poskytování pobytových sociálních služeb stanovuje vyhláška č. 505/2006 Sb.

V případě zájmu o poskytování z nabízených sociálních služeb podle zákona o sociálních službách je možné se obrátit, buď přímo na konkrétního poskytovatele dané sociální služby, nebo na místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.